

La Guerrilla,

present i futur del cinema a les Illes.

Miguel Cruz

Estam amb dos dels components del col·lectiu cinematogràfic "La Guerrilla", ells són Roberto Rodríguez i Lluís Ortas, més conegut per Tuyi. Podem assegurar que són dos dels exponents més vàlids del panorama cinematogràfic balear. La feina que han fet fins ara es destaca per la recerca de la qualitat, tenint en compte sempre els mitjans disponibles, a més d'una constant innovació en el llenguatge visual. Són tres elements a tenir molt en compte ja que s'han pres el cinema com una professió i si, a això, hi afegim talent, formació i ganes el futur pot ser brillant. Roberto està a punt de començar a rodar un curtmetratge, ara mateix fa qualsevol cosa que sigui de cinema, vídeo, free-lance-mercenari cinematogràfic i cambrer. Tuyi està fent feina en el parc Bit, animació per ordinador, free-lance, com el seu company i quan pot i li deixen, cinema. Falta el tercer element de "La Guerrilla" que es diu Angel García, fa feina al canal 37TV, també és un free-lance. Qüestions de feina no li han permès estar amb nosaltres.

Primeres passes dins el món del cinema.

Roberto- Quan la meva mare es va comprar una càmera de vídeo.

Tuyi- Vaig començar als 12 anys amb Pedro Riutort -també dins el món del cinema- a fer petites pel·lícules a casa nostra.

Temps Moderns- Com us heu format tècnicament?

R- Al canal 37 hi vaig estar fent feina 3 anys, aprenent al mateix temps que feia feina. També he estat a la productora Palma Pictures ajudant en els rodatges. I finalment al centre d'estudis fotogràfics.

T- Jo m'en vaig anar a Madrid a estudiar Imatge i So i després vaig fer pràctiques a Antena 3, després vaig

estar dos anys estudiant cinema als EUA, a la UCLA. A la vegada vaig participar com a auxiliar de càmera en videoclips i en vuit llargs -pel·lícules amb Cibyl Shepard, Richard Dreyfuss, Alicia Silverstone, Martin Landau. Eren pel·lícules de baix pressupost. Després vaig tornar a Madrid i vaig estar un any sencer cercant feina, i no vaig trobar res de res

T. M.- I això ?

T- Diuen que va esser un any de crisis per al cinema, però pens que la gent et tanca més les portes si vens de formar-te fora. Entregaves el currículum i te miraven pensant que ets el típic "pijo"

així que ens vàrem aplegar per fer feina simplement.

R- Si has de fer feina tot sol et tornaràs boig, el millor és trobar un equip de gent amb la que et complementis bé.

T. M.- Per què el nom de "la Guerrilla"?

T-El nom va sorgir arrel de l'audiovisual que vàrem fer per La Búsqueda, i no volíem que diguessin els nostres noms per separat així que vàrem improvisar aquest nom. El nom ve de la gent dels EUA que fan pel·lícules amb pressuposts molt baixos -una mena d'*El Mariachi*, sense tanta repercussió-, aquestes pel·lícules són

Guerrilla movies, i com les nostres condicions materials són molt similars ens va parèixer adient. És estar fora del circuit de la indústria del cinema i la televisió.

R- No teníem mitjans, teníem ganes de fer coses, així la nostra manera de fer feina és treballar amb les condicions que sigui, improvisar i utilitzar la imaginació.

T. M.- Com us organitzau la feina?, quin paper te cadascú dins el col·lectiu?

R- Angel és el que té la funció més definida, és el càmera, sense ell no podríem viure. Al principi tot ho feiem com a col·lectiu, ara hem canviat. Si en Tuyi té un projecte, ell ho dirigeix i nosaltres dos ajudarem, si jo he de fer un curtmetratge, ells m'ajudaran. A partir d'ara cadascú anirà un poc més per la seva

banda.

T. M.- Vosaltres heu realitzat videoclips per a gent com La Búsqueda, Sexy Sadie, Winonaís, Henteligents, Spring i estau negociant els pròxims videoclips del grup de moda a Espanya: Dover. ¿Què és per vosaltres el videoclip, una feina purament alimentícia o una eina per desenvolupar la vostra formació?

T- Totes dues coses a l'hora.

FIESTA-PRESENTACION DEL CORTOMETRAJE:

LORANDO SUEÑOS

UNA CREACION CONJUNTA DE LA GUERRILLA Y LUSMORE

SABADO 20 DE JULIO

Horas de apertura: 20:30H
 Hora de actividades: 21:30 a 12H
 Lugar: INDUSTRIA-ILLESIMA (parte trasera del KASAL)

TEATRO, MUSICA, MALAVARES, PROYECCION Y EXPOSICION FOTOGRAFICA, PAPEO, BEBIDA Y SUEÑOS VARIOS A LA FRESCA.

Entrada: 300 pta. menos gratis

que se n'ha anat a estudiar als EUA, i això em va impossibilitar desenvolupar la meva feina a Madrid.

T. M.- Com es va formar "La Guerrilla"?

R-Va esser quan en Tuyi va tornar de Madrid, ens varen conèixer a un bar de Gomila, el Paris Texas on jo feia feina com a cambrer. Va esser a partir d'un audiovisual per a un concert de La Búsqueda.

T- Al cinema no ho pot fer un tot sol,

"Jo estic d'acord amb les subvencions, però veig que per gaudir-les has de tenir un padrí, una persona que et recolzi."

R- A mi m'agradaria el moment de dedicar-me exclusivament al videoclip si això em donàs per viure. Responent a la teva pregunta ara mateix es un 50% una cosa i 50% l'altre.

T- Els videoclips te donen l'oportunitat d'experimentar, agafar experiència i després mostrar la teva feina amb l'objectiu que et financin futures feines.

Al principi volíem fer videoclips per finançar els nostres projectes però això dóna molt pocs beneficis i preferim gastar més doblers i que tinguin major qualitat. Així, el darrer video de Sexy Sadie ha estat nominat entre els deu millors del 97 per la Societat General d'Autors.

R- A més els videoclips te donen la llibertat de jugar amb el llenguatge. Els grups te donen la seva confiança perquè facis el que vulguis.

T. M.- Al principi els videoclips es basaven en el llenguatge cinematogràfic, ara la tendència és la d'utilitzar el llenguatge i l'estètica del videoclip al cinema, ¿què pensau d'això?

R- La causa pot radicar en que molta gent comença en el món de la publicitat i de la televisió i quan donen el salt al cinema es nota el seu origen. I em pareix bé si està ben fet.

T- Jo ho veig lògic ja que el cinema és un medi que evoluciona, al cinema sempre l'han influït altres mitjans com la literatura, el teatre, la fotografia i el còmic. Avui en dia amb l'embolic aquest de la multimèdia ha nascut una altra mena de contar les coses que tendeix cap a la visualitat, per una altra banda això ha fet que hi hagi una crisi d'històries i guions.

R- També hem de tenir en compte que el públic està educat d'una altra manera, més acostumat a la televisió i a la publicitat.

T- També depèn de la història, que et demana, si ritme o tranquil·litat. Per exemple, Jim Jarmusch és un cineasta que és tot el contrari, temps morts, relacions entre els personatges etc, pel tipus d'història que et vol contar. La experimentació visual ha d'estar justificada.

T. M.- Mesures per potenciar el cinema a Mallorca.

T- Jo estic d'acord amb les subvencions, però veig que per gaudir-les has de tenir un padrí, una persona que et recolzi. Hi ha d'haver un sistema d'atorgament de subvencions més net i just.

R- El problema que jo veig a les subvencions és que moltes vegades no veus el resultat final, a on a anat a parar els doblers.

El principal problema són les infraestructures.

T- Per a mi el problema són els canals de distribució i exhibició, no sé si hauria de ser iniciativa de les institucions o de la pròpia gent, com per a exemple la xarxa underground nord-americana als anys seixanta de super 8 i 16 mm. Les institucions haurien de posar els mitjans, els autors la feina.

R- Allò que hauria de fer l'Estat és posar a l'abast de la gent infraestructures per fer cinema i per veure cinema. Crear una filmoteca. Jo criticaria l'oportunisme de molta gent quan tradueix les seves obres al català amb la única finalitat d'aconseguir la subvenció, això no afavoreix en res al català, pens que l'art està per damunt de qualsevol llengua.

T. M.- ¿Com veieu el cinema a Mallorca?

R- No hi ha ambient, quasi no hi ha contacte, no hi ha reunions. Una filmoteca, un cine-club faria moltíssim per conèixer gent, un punt d'encontre de gent interessada en el cinema.

T- Jo estic bastant desconnectat.

T. M.- Com veis el futur del cinema a Mallorca?

T- Jo ho veig bé, ha començat tard però hi ha gent com Cassasayas amb *Bert*, que pens que sortirà molt bé, jo he tingut la sort de fer feina a la pel·lícula. El panorama estarà bé si nosaltres aprofitam les oportunitats, hem d'aprofitar que Mallorca és un lloc molt cosmopolita. Els cineastes hem de reflectir Mallorca tal com és, encara no he vist cap pel·lícula que mostri la realitat de Mallorca, aquesta és el Hollywood d'Europa, per les hores de sol que hi ha, la varietat de paisatges i escenaris i la quantitat de gent professional que hi ha, etc, però això ho saben els alemanys, els suecs i els anglesos, no nosaltres.

T. M.- ¿De quina manera valors l'experiència de *Llorando sueños*?

R- De manera molt positiva, tant a nivell cinematogràfic com a nivell social. El llenguatge visual que vàrem utilitzar va anar en funció dels problemes que ens varen sorgir. Va esser un experiment, en el sentit de barrejar cinema silent i teatre. Fer-lo en el

Casal Llibertari va suposar cercar altres camins per fer cinema, sense ajuts institucionals. A més la gent va respondre molt bé, també va servir perquè un lloc marginal com el Casal per un dia s'obris a un altre tipus de gent, varen venir els meus pares, vaig veure gent major, nins, va ser una festa en definitiva.

T. M.- A l'hora d'agafar una càmera a qui t'agradaria semblar-te?

T- Pens que Jim Jarmusch i Win Wenders. Perquè tenen una relació especial amb el rock, Jim Jarmusch utilitza músics per a les bandes sonores i com actors. M'interessa la relació rock-música. Per ara es el que més m'atreu després supòs que m'agradaria evolucionar cap a una mena de cinema d'autor.

T. M.- ¿Quins són els teus projectes futurs?

T- Ara mateix estam negociant amb Subterfuge les condicions per gravar els pròxims videoclips de Dover, Sexy Sadie, Undershakers i Los Fresones Rebeldes, i la meua idea és poder fer un llargmetratge autogestionat, mitjançant l'organització de festes, de vendre la pel·lícula per avançat. El guió ho faria amb Alberto Herranz. Encara que és un projecte a llarg plaç.

Qüestionari

R- 3 pel·lícules: *Leolo* de Jean Claude Lauzon. *La Haine* de Dominique Gault, *Los olvidados* de Luis Buñuel.

Un pla per recordar: El principi de *Ciudadano Kane* amb la bolla de neu.

L- 3 pel·lícules: *Down by la* de Jim Jarmusch, *Sunset Boulevard* de Billy Wilder i *Arrebató* d'Ivan Zulueta.

Un pla per recordar: *Blow Up* d'Antonioni, la

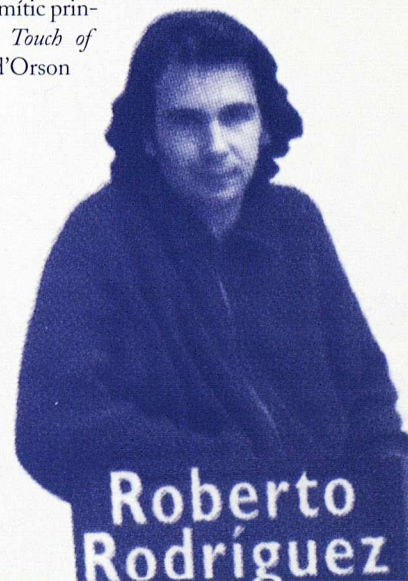
seqüència del con-

cert. El mític prin-

cipi de *Touch of*

Devil d'Orson

Welles.

Roberto Rodríguez